

Senacka komisja praw człowieka, praworządności i petycji zajmie się 12 lutego rozpatrzeniem petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej na rzecz zmiany *ustawy o finansach publicznych* w celu wprowadzenia możliwości współfinansowania niekomercyjnych klubów sportowych przez samorząd terytorialny oraz *ustawy o gospodarce nieruchomościami* w celu zmniejszenia stawki opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości zajmowanych przez niekomercyjne kluby sportowe.

Samorząd nie może finansować klubu sportowego?

W opinii autorów petycji, skierowanej w październiku ubiegłego roku do Sejmu, Senatu i Prezesa Rady Ministrów (można ją przeczytać [tutaj](#)) jednostka samorządu terytorialnego nie może dotować kosztów ogólnej działalności (utrzymania lokali i obiektów) klubów sportowych. Może jedynie zapłacić za konkretne usługi klubu, np. na rzecz dzieci, młodzieży czy seniorów. Do tego, w opinii autorów, samorząd może płacić tylko za część takiej usługi, tj. wynagrodzenie trenera lub wynajęcie autokaru. Samorząd nie może natomiast opłacać kosztów eksploatacji obiektu, w którym zajęcia sportowej się odbywają. Autorzy petycji wyciągają z tego wniosek, że to kluby finansują samorząd w realizacji zadań publicznych.

Samorząd może jedynie zwolnić klub z części podatku od nieruchomości. Zdaniem autorów stawki opłat są dla klubów zbyt wysokie. Dlatego wnoszą również o zmianę w *ustawie o gospodarce nieruchomościami*, by zmniejszyć stawki opłat za użytkowanie wieczyste. Jak podnoszą autorzy, obecnie gminy stosują stawkę roczną w wysokości 1 proc. wartości gruntu. Do niedawna stosowały stawkę 3 proc., czym "*doprowadziły do bankructwa wiele klubów*". Według autorów petycji, wobec niekomercyjnych klubów sportowych mogłaby być stosowana stawka niższa, tj. 0,3 proc. Taka jaka określona jest w ustawie dla gruntów wykorzystywanych na działalność opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową wychowawczą, nauką lub badawczą, realizowaną charytatywnie lub w celach nie zarobkowych.

Samorząd może finansować klub sportowy na dwa sposoby

Zarówno w ekspertyzie senackiego biura analiz dostępnej [tutaj](#), jak i w opinii Związku Powiatów Polskich zamieszczonej na stronie www.senat.gov.pl, wskazano dwa obecnie funkcjonujące sposoby finansowania klubów sportowych.

Po pierwsze, podstawą wspierania klubów sportowych przez jednostki samorządu terytorialnego jest artykuł 27 *ustawy o sporcie*, który stanowi, że tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego. Organ stanowiący JST może określić, w drodze uchwały, warunki i tryb finansowania powyższego zadania własnego, wskazując w uchwale cel publiczny z zakresu sportu, który jednostka ta zamierza osiągnąć. Bezpośrednio do finansowania klubów z budżetów samorządów odnosi się art. 28 ustawy. Mówi on wprost, iż klub sportowy - co ważne - **działający na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego i nie dla zysku** - może otrzymywać dotację celową z budżetu tej jednostki. Udzielona dotacja ma wpływać na poprawę warunków uprawiania sportu przez członków klubu sportowego, który otrzyma dotację, lub zwiększać dostępność społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez ten klub. Katalog wydatków finansowych z dotacji ma charakter otwarty, przy czym wprost wskazano, że dotacja ta może zostać przeznaczona w szczególności m.in. na pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego. Podkreślono to wprost również w stanowisku Ministerstwa Finansów do petycji dostępnym [tutaj](#): Zgodnie z art. 28 ust. 2 pkt 4 *ustawy o sporcie*, dotacja ma służyć

realizacji celu publicznego i może być przeznaczona na cele wymienione w tym przepisie, w szczególności na pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego.

Drugim sposobem finansowania działalności sportowej jest tryb z *ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie* w powiązaniu z *ustawą o finansach publicznych*. Samorządy mogą powierzać (określonym podmiotom, w tym klubom sportowym) wykonywanie zadań publicznych (w tym zadania wspierania i upowszechniania kultury fizycznej) wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji albo wspierać wykonywanie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Na mocy art. 11-19a wspieranie zadania publicznego i powierzenie zadania publicznego odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

Jak podkreślił w swojej opinii Związek Powiatów Polskich, przegląd praktyki samorządowej wskazuje, iż samorządy stosują oba powyższe tryby finansowania klubów sportowych. Stosowanie przepisów napotyka niekiedy trudności lub bywa przedmiotem zastrzeżeń niektórych regionalnych izb obrachunkowych. Sprowadzają się one głównie do prawidłowego określenia w uchwale trybu udzielania dotacji oraz do adekwatności określonego przez jednostkę samorządu terytorialnego celu publicznego (z zakresu sportu) do zakresu zadania własnego, jakim jest „tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu”, o którym mówi *ustawa o sporcie*. Jednak nie wydaje się, by były to wystarczające przesłanki nowelizacji *ustawy o finansach publicznych*. W świetle przywołanych wyżej przepisów i praktyki samorządowej wydaje się, iż obecnie obowiązujące przepisy regulują tematykę udzielania dotacji klubom sportowym kompleksowo i szczegółowo.

Stawki opłat za użytkowanie wieczyste

Jakiegokolwiek zmiany w stawkach opłat za użytkowanie wieczyste miałyby swoje konsekwencje dla budżetów gmin. Podkreślił to w swoim [stanowisku](#) zarówno wiceminister finansów Tomasz Robaczyński, jak i wiceminister inwestycji i rozwoju Artur Soboń tutaj. Z tego względu propozycja zmniejszenia stawek dla klubów sportowych wymaga głębokiej analizy i oszacowania skutków. Wiceminister Soboń podkreślił, że wystąpił do organizacji samorządowych o opinię w tej sprawie.